

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP DONDERDAG 11 MAART 2010 OM 19.30 UUR

Voorzitter: de heer B.B. Schneiders
Griffier: de heer B. Nijman
Wethouders: --

Aanwezig zijn 39 leden: de heer M. Aynan (PvdA), de heer A. Azannay (GroenLinks Haarlem), de heer D.A. Bol (GroenLinks Haarlem), mevrouw mr. P.J. Bosma- Piek (VVD), mevrouw M.G.B. Breed (D66), de heer G.B. Van Driel (CDA), mevrouw L.A. Dogtrop (SP), de heer J. Fritz (PvdA), de heer P. Heiliegers (VVD), de heer R.H.C. Hiltemann (SP), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GroenLinks Haarlem), mevrouw M.D.A. Huysse (GroenLinks Haarlem), de heer E. de Jong (D66), de heer R.G.J. De Jong (VVD), mevrouw D. Kerbert (D66), mevrouw H. Koper (PvdA), de heer H. Kruisman (GroenLinks Haarlem), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw D. Leitner (D66), mevrouw F. de Leeuw- de Kleuver (Ouderenpartij), de heer J. van de Manakker (SP), de heer A.P. Marselje (D66), mevrouw H. van der Molen (SP), de heer L.J. Mulder (GroenLinks Haarlem), de heer J. Nieuwenburg (PvdA), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), mevrouw M. Otten (Trots op Nederland), mevrouw M. Pippel (D66), mevrouw A. Ramsodit (PvdA), de heer ir. F.H. Reeskamp (D66), de heer J.A. de Ridder (PvdA), de heer W.J. Rutten (VVD), de heer C.J. Schrama (Ouderenpartij), de heer M. Snoek (CDA), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks Haarlem), de heer C. van Velzen (VVD), de heer J.J. Visser (CDA), de heer J. Vrugt (Actiepartij) en mevrouw drs. L.C. Van Zetten (D66).

Afwezig: geen

1. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De VOORZITTER: Dames en heren, zou u zo vriendelijk willen zijn om te gaan zitten zodat we met de vergadering kunnen beginnen.

Ik verklaar de vergadering voor geopend dames en heren: heel hartelijk welkom allemaal. In het bijzonder natuurlijk de nieuwe raadsleden en natuurlijk ook alle mensen hier op de publieke tribune, die vanavond aanwezig zijn om wat support te geven aan de degenen die een nieuwe taak gaan aanvaarden. De verkiezingen zijn achter de rug, de stemmen zijn geteld en de nieuwe politieke krachtsverhoudingen voor de komende vier jaar zijn vastgelegd. Gisteren hebben we een hartelijk afscheid beleefd van onze oude gemeenteraad. Voor sommigen was dat een gedwongen vertrek. Voor anderen was het na meer periodes wel mooi geweest. Maar voor iedereen gold in ieder geval dat het een vertrek met zekere weemoed was. Gemeentepolitiek dames en heren is namelijk verslavend. En daar zijn wel wat redenen voor aan te geven: allereerst is het heel interessant, omdat het over heel veel verschillende onderwerpen gaat die altijd een direct belang hebben voor bewoners in onze stad. Het geeft u ook heel veel nieuwe contacten, in de raad, maar zeker ook in de stad. En het is natuurlijk ook heel belangrijk werk, want we bepalen de koers van de stad met bijna 150.000 inwoners en we stellen hier jaarlijks vast hoe we een jaarbudget van ongeveer 450 miljoen euro verdelen. Interessant werk dus, maar zeker ook intensief werk dat als je het goed wilt doen, minstens twintig uur per week vergt. Sommige mensen vinden politici zakkenvullers, dat weet u. Maar als je bedenkt dat een raadslid uitkomt op een uurtarief van ongeveer vier à vijf euro, valt daar toch veel op af te dingen. Ik zei net dat het afscheid van de oude raad enigszins weemoedig was en dat zegt ook iets over de manier waarop wij hier in deze zaal met elkaar omgaan. Elke groep die bij elkaar is, heeft zo zijn eigen cultuur. En dat geldt dus ook voor een gemeenteraad. Die cultuur zou ik als zakelijk en collegiaal willen betitelen.

Met dat zakelijke bedoel ik dat we elkaar hier in het debat niet sparen. En dat zou ook niet goed zijn, want iedereen opereert hier vanuit een politieke achtergrond en het is de bedoeling dat we de politieke waarden die we hier vertegenwoordigen, zonder enige schroom of beperking naar voren brengen. Met het collegiale bedoel ik dat er naar elkaar geluisterd wordt en dat we altijd de menselijke waardigheid in het debat in acht nemen. We spelen dus niet op de man en ook niet onder de gordel. Ik hoop, en ik ben ervan overtuigd dat het ook voor u geldt, dat we die harmonieuze Haarlemse cultuur in stand kunnen houden, zodat de mensen die onze verrichtingen volgen, bijvoorbeeld op de tribune of via internet of krant, vertrouwen in ons als volksvertegenwoordiging kunnen hebben. Graag wil ik straks nog iets zeggen over vertrouwen, maar eerst wil ik kort ingaan op de verschillende functies die wij als gemeenteraad hebben. De raad heeft grofweg drie functies, voor de oude rotten hier is dat natuurlijk oud nieuws. Allereerst de kaderstelling, dan de controle en de volksvertegenwoordiging. Bij de kaderstelling gaat het erom dat de raad de hoofdlijnen van het beleid bepaalt. Gaan we bijvoorbeeld een brug aanleggen en zo ja, onder welke voorwaarden en hoeveel geld mag dat kosten. Als de raad die kaders heeft vastgesteld, wordt de uitvoering overgelaten aan het college van B en W. Dat is tenslotte het dagelijks bestuur van de stad. Maar dat college moet natuurlijk ook gecontroleerd worden en dat is ook een belangrijke taak van de raad. Het college moet de raad actief informeren over hoe het gaat met de uitvoering en bovendien kan de raad het college altijd ter verantwoording roepen, bijvoorbeeld om uitleg te geven in een commissie of via schriftelijke vragen dan wel via een interpellatie in de raad. En als een uitleg niet voldoet, heeft de raad machtige middelen in handen. Ik noem een motie van wantrouwen, maar ik wil u niet op voorhand op allerlei gedachten brengen, of het opzeggen van vertrouwen waarna het college of een lid van het college toch zal moeten opstappen. En last but not least dames en heren, is er de volksvertegenwoordigende functie. U bent gekozen door de Haarlemmers als hun vertegenwoordigers en daarom is de raad het hoogste orgaan ofwel de baas van de gemeente. Die volksvertegenwoordigende functie houdt in dat u zich uiteraard moet inspannen om te weten wat er leeft in Haarlem en daarvoor moet je je natuurlijk onder de mensen begeven. Aanwezig zijn op allerlei plekken in de stad waar mensen samenkomen omdat ze iets willen of omdat ze iets bepaald niet willen. Vaak wordt ook gezegd dat politici goed moeten luisteren. En dat is natuurlijk waar. Maar niet luisteren in de betekenis zoals een hond wordt geacht te luisteren. Over een hond die niet doet wat zijn baas zegt, wordt vaak gezegd dat die niet goed luistert. Maar luisteren is dus niet hetzelfde als gehoorzamen. Het stopt namelijk niet na het luisteren. Een goed raadslid begint met luisteren en probeert vervolgens de verschillende belangen die er spelen in beeld te krijgen, weegt af en komt dan tot een oordeel. Dat maakt het werk van een raadslid best wel eens lastig. Er spelen altijd meer belangen waaruit je moet kiezen en het is niet mogelijk het altijd iedereen naar de zin te maken. Een goed raadslid moet dus ook nee kunnen verkopen en dan niet een bot nee, maar een nee met daarbij de uitleg waarom je tot een ander oordeel bent gekomen. Gezaghebbend nee zeggen, zou je dat kunnen noemen. En dan ten slotte kom ik nu graag terug op het onderwerp vertrouwen: u als gekozenen hebt het vertrouwen gekregen van de kiezer en dat is natuurlijk hartstikke goed nieuws. Minder goed nieuws is dat ongeveer 45% niet is komen stemmen. Daar is Haarlem gelukkig niet uniek in. Er zullen heel veel redenen zijn waarom mensen niet komen stemmen. Optimisten zullen zeggen dat de mensen die het allemaal goed vinden gaan geen aanleiding zien om naar de stembus te gaan: alles gaat goed, dus ook zonder mij. En pessimisten zullen zeggen dat er een grote kloof is ontstaan tussen burgers en politici. Het is niets met die politiek: eindeloos kletsen en weinig doen en daarvoor kom ik niet uit mijn stoel. Hoe het ook zij: dat vertrouwen dames en heren is een heel belangrijk thema. Breder trouwens dan alleen in de politiek. Het lijkt erop dat het vertrouwen overal uit de samenleving aan het weglekken is. Instituten genieten weinig vertrouwen, maar veel mensen vertrouwen elkaar en hun bureaus zelfs niet meer. En dat is een slechte ontwikkeling, want een

samenleving die bruist van vertrouwen is natuurlijk veel vitaler en krachtiger dan een bange, angstige samenleving waar mensen de deur niet uit durven en de hele dag op hun hoede zijn of ze misschien door iets of iemand in het pak genaaid worden. Zo is er bovendien een nieuw soort ongelijkheid aan het ontstaan, met aan de ene kant een klasse van goed opgeleide mensen die in intellectueel en financieel opzicht de eigen boontjes prima kunnen doppen en aan de andere kant een klasse van mensen met minder mogelijkheden die allerlei afhankelijkheden in het leven kennen en dus met minder vertrouwen in het leven staan. Dat tanende vertrouwen is een ontwikkeling die zich overal in de westerse wereld afspeelt. En daarom is het een illusie te denken dat wij dat hier in Haarlem wel eens even anders zullen gaan doen. Maar dat betekent aan de andere kant ook weer niet dat we hier in Haarlem niet alles uit de kast moeten halen om dat vertrouwen in de samenleving zo groot mogelijk te laten zijn. Ik zou werkelijk wensen dat ik hier een recept uit mijn binnenzak kon halen waarin precies staat welke ingrediënten nodig zijn om Haarlem weer te laten blaken van vertrouwen. Ik kan er een paar noemen, maar dat blijft een slag in de lucht. En daarom leg ik toch de vraag in uw midden of u als raad niet structureel met de vraag aan de gang moet gaan hoe we het vertrouwen in de Haarlemse gemeenschap zo sterk mogelijk kunnen laten zijn. Dat moet zich natuurlijk niet beperken tot alleen het vertrouwen in de raad, maar ook in het vertrouwen tussen burgers onderling. Misschien dus wel een speciale vertrouwenscommissie die alleen iets kan opleveren als we dat in nauwe verbinding met burgers en instellingen in de stad doen. Ik meld me in ieder geval vast aan. Dames en heren, een ding staat vast. Vertrouwen begint bij persoonlijke integriteit en dat is een voorwaarde om lid van deze gemeenteraad te kunnen zijn. Dat is ook de reden dat de wet bepaalt dat u om als lid tot de raad te worden toegelaten een eed of belofte zult moeten afleggen. Daarom wil ik nu graag overgaan tot het afnemen van de eed en de belofte, zodat we daarna het eerste debat over de uitkomsten van de verkiezingen en de vorming van een coalitie met elkaar kunnen aangaan.

2. INSTALLATIE VAN DE GEMEENTERAAD

De VOORZITTER: Om dat goed te laten verlopen zal ik, geholpen door de griffier, vertellen wat we gaan doen. Het komt erop neer dat ik u straks verzoek om in handen van de voorzitter zoals dat heet, de eed of belofte af te leggen zoals die is opgeschreven in artikel 14 van de Gemeentewet. En ik zal u eerst beide varianten voorlezen.

De eed, om te beginnen: "Ik zweer dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks nog middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen." Dat is de tekst van de eed. Dan zal ik u nu de tekst van de belofte voorlezen. "Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in het ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen."

De procedure is als volgt: ik roep straks uw naam af en als u dan zo vriendelijk wilt zijn om te gaan staan – nee, het is beter dat we als raad als geheel gaan staan – en als u de eed aflegt, te willen zeggen 'zo waarlijk helpe mij God almachtig' en als u besluit de belofte af te leggen zegt u 'dat verklaar en beloof ik'. U moet dan ook nog even de knop van uw microfoon indrukken, zodat het luid en duidelijk hoorbaar is, als u aan de beurt bent. De heer Musa Aynan van de Partij van de Arbeid.

De heer AYNAN: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Azannay.
 De heer AZANNAY: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Bol.
 De heer BOL: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Bosma- Piek.
 Mevrouw BOSMA: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Breed.
 Mevrouw BREED: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Van Driel.
 De heer VAN DRIEL: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Dogtrop.
 Mevrouw DOGTROP: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Fritz.
 De heer FRITZ: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Heilieggers.
 De heer HEILIEGERS: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Hiltemann.
 De heer HILTEMANN: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Hoffmans.
 Mevrouw HOFFMANS: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Huysse.
 Mevrouw HUYSSSE: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer De Jong.
 De heer DE JONG: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Heel goed, dit was de heer De Jong van de VVD. Nu gaan we naar de heer De Jong van D66.
 De heer DE JONG: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Kerbert.
 Mevrouw KERBERT: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Kruisman.
 De heer KRUISMAN: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Koper.
 Mevrouw KOPER: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Langenacker.
 Mevrouw LANGENACKER: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Leitner.
 Mevrouw LEITNER: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw De Leeuw-De Kleuver.
 Mevrouw DE LEEUW: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Van de Manakker.
 De heer VAN DE MANAKKER: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Marselje.
 De heer MARSELJE: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Van der Molen.
 Mevrouw VAN DER MOLEN: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Mulder.
 De heer MULDER: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Nieuwenburg.
 De heer NIEUWENBURG: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Otten.
 Mevrouw OTTEN: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Özogul.

Mevrouw ÖZOGUL: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Pippel.
 Mevrouw PIPPEL: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Ramsodit.
 Mevrouw RAMSODIT: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
 De VOORZITTER: De heer Reeskamp.
 De heer REESKAMP: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer De Ridder.
 De heer DE RIDDER: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Rutten.
 De heer RUTTEN: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Schrama.
 De heer SCHRAMA: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
 De VOORZITTER: De heer Snoek.
 De heer SNOEK: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Sikkema.
 Mevrouw SIKKEMA: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Visser.
 De heer VISSER: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
 De VOORZITTER: De heer Van Velzen.
 De heer VAN VELZEN: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: De heer Vrugt.
 De heer VRUGT: Dat verklaar en beloof ik.
 De VOORZITTER: Mevrouw Van Zetten.
 Mevrouw VAN ZETTEN: Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Dan kunt u nu weer gaan zitten. Ik wil u graag van harte feliciteren met uw raadslidmaatschap en een goede periode alhier toewensen. Dames en heren, na afloop van de vergadering wordt er een foto gemaakt en krijgt u een prachtige bos bloemen. Die staan hierachter. Ik neem aan dat we eerst inhoudelijk gaan debatteren en daarna een glas met elkaar gaan drinken, zodat we elkaar beter kunnen leren kennen. Persoonlijk zou ik er prijs op stellen om met u allen op een zeker moment een afspraak te hebben, zodat u weet wie de voorzitter van de raad is. En dan kan ik u uitleggen dat het de bedoeling is dat u een beetje naar mij luistert, althans: in de raadsvergadering. Daarbuiten moet u vooral zelf doen...
 De heer MARSELJE: En welke manier van luisteren bedoelt u nu?
 De VOORZITTER: Heel goed, meneer Marselje. Wij gaan nu over tot agendapunt 3.

3. BESPREKING UITSLAG VERKIEZINGEN EN STAND VAN ZAKEN COALITIEVORMING

De VOORZITTER: We gaan nu over tot bespreking van de uitslag van de verkiezingen en de stand van zaken van de coalitievorming. Ik neem aan dat het woord als eerste gevoerd gaat worden door de heer Reeskamp, mevrouw Leitner.
 Mevrouw LEITNER: Wauw, wat een uitslag en wat een onderwerp voor een maidenspeech. Ik durf hier best wel te zeggen dat we op een winstje gehoopt hadden, maar dit: het is ongelooflijk en dat mogen jullie best weten. Ik wil vanaf deze plek de waardering uitspreken voor onze oude fractie, want hoe klein ook: Louise en Ferry hebben zich de afgelopen jaren kranig geweed en waren duidelijk zichtbaar. De kiezer heeft expliciet zijn vertrouwen in ons uitgesproken. Wij zullen ook die verwachtingen en verplichtingen gaan vervullen. We gaan een sterk sociaal liberaal geluid laten horen. Voor mensen die geloven in de eigen kracht van mensen en die mensen willen helpen de kansen in het leven te pakken. En nu zitten we hier: dichter bij het college en verder weg

van de publieke tribune. Maar dat zegt niets: ons hart klopt voor de inwoners van Haarlem. We zitten hier met acht mensen die het verschil willen maken. We hebben er zin in en gaan aan de slag.

De VOORZITTER: Van harte gefeliciteerd met uw maidenspeech en als u het een beetje angstig vindt... Als er hier op de tafel geroffeld wordt – dat hoort ook zo'n beetje bij de cultuur hier – gebeurt dat als er instemming is met iets en dat gebeurt ook als iemand zijn maidenspeech houdt. Het is bijzonder dat mevrouw Leitner nu al haar maidenspeech gehouden heeft. Aan wie mag ik het woord geven? Aan mevrouw Langenacker van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw LANGENACKER: Voor ik hier mijn verhaal houd, wil ik de fracties die fors gewonnen hebben, D66 en GroenLinks, van harte feliciteren met hun winst. Ook natuurlijk de Ouderenpartij en TON, dat ze nu in deze gemeenteraad zitten. Als ik hier sta als kersverse fractievoorzitter van de Partij van de Arbeid, die altijd de grootste was en dat nu niet meer is, kunt u zich misschien voorstellen dat ik dat balen vind, laat ik het maar zo noemen. Dat is niet fijn. Natuurlijk is het zo dat toen ik op 17 november vorig jaar werd gekozen als lijsttrekker van de Partij van de Arbeid, wij wisten als Partij van de Arbeid dat wij er niet goed voor stonden. Dat wij tijdens de Europese verkiezingen GroenLinks en D66 voor ons zagen gaan. En dat we er ook landelijk niet goed voor stonden, dus je weet van tevoren dat het moeilijk zal worden. Toch hebben wij de afgelopen periode heel hard gestreden omdat wij trots zijn op wat wij als Partij van de Arbeid de afgelopen vier jaar hier in de stad hebben bereikt. Dat we trots zijn op het college: sociaal en solide. Maar ook gewoon de resultaten die we hier met elkaar hebben geboekt. Dan hoop je natuurlijk ook dat de kiezers dat meenemen en voor ons stemmen. Wij hebben verloren: daar kunnen we duidelijk in zijn. Wat we wel als lichtpuntje zien, is het verlies dat we in juni bij de Europese verkiezingen hebben geleden, waarbij ongeveer 6000 mensen op de Partij van de Arbeid hebben gestemd. Daar zie je nu een breuk in. Tijdens deze verkiezingen hebben meer dan 10.000 mensen op ons gestemd. En wij zien dat als een steun in de rug om er ook de komende tijd voor te gaan. Wat de verkiezingsuitslag betekent en hoe we daar mee verder gaan: wij zijn ons er terdege van bewust dat wij als Partij van de Arbeid niet meer de lead hebben. Die lead heeft D66 genomen en dat betekent ook dat je als partij – en dat geldt voor iedere partij hier – een voorkeur neerlegt met welke partijen je ook graag wilt gaan werken. Wat de Partij van de Arbeid betreft was dat een linkse coalitie, ook met de SP erbij, natuurlijk ook met D66. Omdat wij vonden dat met de geluiden van linkse partijen, ook in tijden dat we het met elkaar moeilijk hebben, rondom de bezuinigingen, ook juist staan voor sociaal beleid. Het is anders gelopen en ook dat hebben we geaccepteerd. We hebben gezegd dat we met de partijen waarmee we nu aan tafel zitten, ook met de VVD erbij, er wat van willen gaan maken. En dat moeten we de komende tijd ook gaan bewijzen. Wij zijn dus bereid als Partij van de Arbeid de komende weken te gaan te investeren in een coalitieprogramma waarin we de bezuinigingen die ons te wachten staan serieus moeten en willen aanpakken, met zijn allen, waarbij we voor de Partij van de Arbeid Haarlem het uitgangspunt blijven houden dat de sterkste schouders ook de zwaarste lasten moeten dragen. En dat wij zo veel mogelijk de sociale voorzieningen willen ontzien. Daarnaast is het ook van belang dat wij als alle partijen een visie neerleggen voor de komende vier jaar. Wij hebben de afgelopen periode, ook tijdens de campagne, duidelijk gemaakt wat onze visie is. Onze visie voor de komende vier jaar is: werk, werk, werk. En daar gaan we de komende tijd ook in investeren. Dat betekent dat niemand aan de kant staat en dat we willen investeren in de werkgelegenheid in de stad en dat het gaat om stageplaatsen, cursussen, onderwijs – zodat mensen niet aan de kant blijven staan, maar door middel van eigen ontwikkeling zo snel mogelijk weer aan het werk kunnen. Dat is ons uitgangspunt voor de komende tijd. Wij gaan in ieder geval met elkaar die tijd in en we hopen er iets moois van te maken.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Langenacker. Mevrouw Van der Molen.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Het is weer even wennen zo, op zo'n plekje. Ik heb het acht jaar eerder gedaan, dus het gaat me vast weer lukken. Ik hoef u niet te zeggen dat de SP, bedroefd is een groot woord, maar het toch wel heel spijtig vindt dat we verloren hebben. Ook als je het vergelijkt met de landelijke verkiezingen en uitslagen, hebben wij het hier in Haarlem nog niet zo slecht gedaan. En daar ben ik eigenlijk hartstikke trots op. Het zegt ook iets over de samenwerking en coalitie die we de afgelopen vier jaar gehad hebben. Want vriend en vijand is het erover eens dat het een hardwerkende coalitie is geweest die enorm veel in deze stad voor elkaar heeft gekregen. Die samenwerking zal ik niet snel vergeten. Mij spijt het dat de coalitie waar mevrouw Langenacker het over heeft, niet gelukt is, want het was een geweldige kans geweest om voor de inwoners van Haarlem die het toch al moeilijk hebben. Met een mooie linkse coalitie met D66 als liberale partner erbij hadden we heel wat moois kunnen maken. Ik ga er nu niet op in waar het aan heeft gelegen; ik denk dat ik het wel weet. Laten we eerst maar even kijken hoe de onderhandelingen tussen de vier partijen die nu samen gaan, verlopen. Die ik ook feliciteer, ook GroenLinks, mooi gedaan. En D66: hartstikke mooi gedaan. De echte onderhandelingen beginnen nu pas. Er is een intentie uitgesproken, u hebt heel wat harde noten te kraken. Ik wens u daar enorm veel succes bij. U zult niet verbaasd staan dat de SP enorm kritisch gaat kijken naar vooral die sociaal maatschappelijke agenda en daar alles aan zal doen om welk college er ook komt – misschien ziet het er over een maand weer heel anders uit, je weet het niet. Ik weet wat oppositie voeren is, dat heb ik acht jaar gedaan. Dus ook daarin zit een enorm goede uitdaging. Verder wens ik de onderhandelaars veel succes de komende weken.

Mevrouw HOFFMANS: Voor GroenLinks was de verkiezingsavond vorige week een groot contrast met vier jaar geleden. Vier jaar geleden een zetel verloren. Voor mij als groentje was dat toen al een hard gelag moet ik zeggen. En nu zeven zetels. Dat is een uitslag waar ik heel stiekem al een heel klein beetje van droomde, maar waarbij ik mezelf dan ook streng toesprak, dat ik realistisch moest blijven zodat ik niet teleurgesteld zou zijn met vijf zetels. Dus tot onze grote verrassing: zeven zetels en een team waar ik ontzettend blij mee ben en waar ik heel veel vertrouwen in heb. Gezien de landelijke trend zag het er voor GroenLinks ook goed uit, laten we daar ook eerlijk over zijn. Dus die vijf zetels had ik wel verwacht. Maar in Haarlem zijn we dat ontstegen. Blijkbaar hebben wij de afgelopen vier jaar hier iets goed gedaan, denk ik dan maar. Een onderscheidend, duidelijk geluid waarin veel Haarlemmers zich toch hebben herkend. En ik denk ook een constructieve manier van oppositie voeren. Dat heeft geleid tot een prachtig resultaat, al moet ik wel zeggen dat het ook een grote verantwoordelijkheid geeft. En die voel ik terdege. Zeven zetels is een ding, maar het is slechts een begin. En nu moeten we het waarmaken. Het is net al gezegd: het wordt niet gemakkelijk. We staan voor een grote uitdaging om een enorm bedrag te gaan bezuinigen. Wij hebben ons daar als GroenLinks aan gecommitteerd. Wij willen ons niet terugtrekken van die verantwoordelijkheid, maar het wordt dus een grote uitdaging voor het toekomstige college om met die bezuinigingen ook een goede visie neer te zetten. En wat we vooral moeten voorkomen, is dat ons coalitieprogramma – ik zeg alvast ons, ik loop daarmee vooruit op de zaken, maar ik hoop van harte dat het een 'ons' is – een soort bezuinigingsbegrotingsachtig verhaal wordt, zeg maar. Dus voor het toekomstige college ligt er een grote uitdaging daadwerkelijk om los van het enorme bedrag, los van het feit dat het dus geen vetpot is en dus lang niet alles zal kunnen wat we graag zouden willen, dat we toch een goede en stevige visie voor Haarlem neer zullen zetten voor meer dan vier jaar. Haarlem 2018: laat ik het zo zeggen. Wat GroenLinks betreft is dat een duurzaam Haarlem, is dat een groen Haarlem en een sociaal Haarlem, waar de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Daar zullen wij, wat er ook gebeurt, voor blijven waken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Wie mag ik nu het woord geven? Niemand? Ah, meneer Snoek. Het wordt weer een maidenspeech dames en heren.

De heer SNOEK: Tja, daar sta ik dan. Jarenlang heb ik als fractieondersteuner naar deze dag mogen toewerken. Maar nu het moment daar is, sta ik er met gemengde gevoelens. Bovenal voel ik trots, trots om raadslid van het prachtige Haarlem te mogen zijn. Trots om hier het CDA en alle kiezers te mogen vertegenwoordigen. En gelukkig weet ik me ook aan beide zijden gesteund door een goede collega en hebben we een sterke fractieondersteuning in de personen van Wim Catsman en Marijke Bultsma. Maar we hadden uiteraard graag met meer partijgenoten in deze raadzaal gezeten, hetgeen me brengt bij een bespiegeling op onze campagne en op de verkiezingsuitslag. Een bespiegeling die alleen maar kan beginnen met felicitaties aan alle fractieleden van D66. Van twee naar acht: een verviervoudiging van het zetelaantal en vanaf deze plek hier bewerkstelligd. Ik kan zelf al wakker liggen bij de gedachte hier over vier jaar met twaalf mensen te zitten, maar voor nu mevrouw Leitner, wens ik u alle succes. Ook felicitaties aan GroenLinks, een geweldig resultaat en ogenschijnlijk ook een leuke nieuwe fractie. Aan Trots eveneens onze felicitaties en succes en tot slot felicitaties aan de Ouderenpartij: aan u de zware taak om de oude Ouderenpartij te doen vergeten. Dan een paar woorden over de verkiezingscampagne. Vier jaar geleden blikte een raadslid in de installatievergadering terug op een in zijn woorden agressief gevoerde campagne, waarbij sommige partijen zich niet altijd even zuiver aan de feiten hadden gehouden. De woorden vuiligheid en vunzigheid vielen zelfs in zijn betoog. Wij hebben de campagne dit jaar niet zo ervaren: integendeel. Met alle hier aanwezige partijen hebben wij prettig mogen debatteren, scherp op de inhoud, respectvol naar de persoon. Zelfs met zijn dertienen opgepropt in een radiostudiootje was het weliswaar warm, maar nooit oververhit. Wij vertrouwen erop dat het de komende vier jaar ook in de raad zo zal zijn. Echter, zo prettig als de campagne was, zo zuur was voor ons vervolgens de uitslag. Sinds de val van het kabinet en de daarop volgende peilingen hielden wij binnen het CDA Haarlem rekening met de mogelijkheid van een teleurstellend resultaat. Maar toen op woensdagavond drie maart de definitieve uitslag bekend werd, kwam dat toch hard aan. Ondanks de tomeloze inzet van velen is het ons toch niet gelukt de landelijke trend in Haarlem te keren. Maar tijd om langer te treuren hebben we gelukkig niet. Aan iedere Haarlemmer die het CDA zijn of haar vertrouwen heeft geschonken, zijn wij nu verplicht te gaan knokken voor wat wij beloofd hebben. Een groen, veilig en financieel gezond Haarlem. Wij zullen dit zelfbewust en koersvast doen. Over de coalitievorming: er is al kort wat over gezegd. Wij wensen alle hierbij betrokken partijen veel wijsheid toe. Terugkijkend op de vele debatten die we in de campagne hebben gevoerd, kan ik mij voorstellen dat u – zoals mevrouw Van der Molen al zei – wat harde noten te kraken hebt. Moet Haarlem nog meer groen opofferen voor woningen? Welke investeringen in bereikbaarheid zijn vereist? En niet op de laatste plaats: hoe serieus pakken we de bezuinigingsopgave op? En dan las ik vanmiddag ook nog dat u op zoek bent naar een visie voor Haarlem. Een oriëntatiepunt op de horizon. Als bestuurlijke partij wil ik u graag helpen. Ik kan u verwijzen naar het prachtige stuk: Haarlem in 2030, kijkt u op www.CDAHaarlem.nl. De moeilijke tijden die voor ons liggen, vragen om een visie en lef. Succes. Voor u staat een zeer gemotiveerde CDA-fractie. Wij hebben er zin in. En ik wil dan ook graag afsluiten met de legendarische woorden van Marvin Gaye: Let's get it on.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie? Mevrouw De Leeuw? Bent u de fractievoorzitter? Mevrouw DE LEEUW: Dat is nog niet beslist. Om kennis te laten maken met mijn teamgenoot, wil ik hem graag het woord geven bij deze.

De heer SCHRAMA: De verkiezingenterugblik. De Ouderpartij Haarlem OPH heeft twee zetels behaald. Als nieuwe partij een prima resultaat. We zijn erin geslaagd in zeer korte tijd een partijprogramma te maken dat door zeer veel burgers als uiterst positief is aangemerkt. Wij danken degenen die op ons gestemd hebben voor hun steun en zullen alles in het werk stellen om die belangen goed te behartigen. Natuurlijk complimenteren we ook de twee grote winnaars van deze verkiezingen GroenLinks en D66 met hun prachtige resultaat. Twee zaken speelden bij deze verkiezingen parten: de negatieve

berichtgeving over de vorige ouderenpartij – en aan het gelach te horen is dat nog steeds een beetje aanwezig – hetgeen zelfs een negatief stemadvies met zich meebracht bij een ouderenbond en het feit dat zeer veel ouderen die geen geldig identiteitsbewijs konden laten zien, nota bene in hun eigen omgeving, geen stem mochten uitbrengen. Wij hebben hierover klachten ontvangen. Zeer veel en dat heeft ons waarschijnlijk honderden stemmen gescheeld. We moeten daar toch op korte termijn een oplossing voor vinden. Dat de stellingen die wij ondersteunen de bewoners goed aanspreken, blijkt uit de uitslag van de stemwijzer waar OPH na D66 en GroenLinks de derde partij werd waar het de stemadviezen betreft. We zouden gebaseerd daarop al vijf zetels krijgen, terwijl een heleboel ouderen nooit op internet komen. Het uitgangspunt van OPH is gezamenlijk op prettige wijze ouder worden. Met gezamenlijk doelen we ook op bestuurlijk niveau. Wij willen meedenken aan goede oplossingen voor de problemen die op ons afkomen en door middel van een constructieve houding, opbouwend, wel kritisch, maar niet afbrekend. Ouderen hebben daarnaast het imago goed op de kleintjes te letten en daar bedoel ik mee: de financiën. Voor de verkiezingscampagne hadden wij een zeer gering budget, namelijk nog geen duizend euro en daar hebben we campagne mee kunnen voeren. Voor de komende bezuinigingen die de gemeente te wachten staan, en dat is onontkoombaar, hebben we een aantal voorstellen in petto die we de komende tijd zullen uitwerken en dan inderdaad ter discussie willen stellen. Voorstellen overigens die de burgerlasten niet zullen verhogen. En we komen hoger uit dan de beoogde 32 miljoen, maar daar kom ik later op terug. Samenvattend: wij zullen als fractie degenen die op ons gestemd hebben zo goed mogelijk van dienst zijn en daarnaast als partij onze programmapunten verder uitbouwen en in de toekomst een belangrijke schakel zijn in de Haarlemse politiek. Immers, de komende jaren zal het aantal ouderen alleen maar toenemen en die belangen dienen zo goed mogelijk vertegenwoordigd te worden. Daar gaan wij voor. Femke de Leeuw en Kees Schrama.

De VOORZITTER: Dank u meneer Schrama. Eens kijken: het raadslid Van Velzen.

De heer VAN VELZEN: Het raadslid Van Velzen spreekt namens de VVD-fractie vanavond. Een wat kleinere fractie dan een paar dagen geleden nog aan de overkant zat. Dat is het eerste nieuwe. Het tweede nieuwe is dat ik persoonlijk nog nooit op deze plek heb gestaan. En het derde nieuwe is dat ik in de afgelopen twaalf jaar nog nooit als eerste het woord heb mogen voeren namens de fractie. Vanzelfsprekend vanuit de VVD felicitaties aan degenen die gewonnen hebben in de verkiezingen. Ook felicitaties aan die partijen die voor de eerste keer vandaag aan deze tafel zitten, maar vooral felicitaties aan alle raadsleden – ik heb hier opgeschreven: onze groentjes, behalve meneer Marselje, sorry – die hier voor het eerst in de raad zitten. U bent verkozen in de voor mij meest eervolle functie die je hier in Haarlem kunt krijgen. En je zit hier als raadslid natuurlijk omdat je op de lijst hebt gestaan voor een politieke partij, maar ik geef u maar even mee namens de hele fractie dat u hier niet in de gemeenteraad zit alleen voor uw kiezers, maar u zit voor alle Haarlemmers. Zoals de burgemeester al heeft gezegd: u dient alle belangen af te wegen. En natuurlijk hebt u uw eigen favorieten, om het maar even simpel te zeggen. We willen vanavond ook felicitaties geven aan onze burgemeester Schneiders die ons gisteravond, maar ook weer vanavond op een voortreffelijke wijze door deze raad heen voert, maar ook felicitaties geven omdat wij in Haarlem niet alle stemmen hoeven te hertellen. Want daar is onze burgemeester verantwoordelijk voor. Dus u kunt hier zitten in de volle overtuiging dat alle stemmen die u hebt gekregen, ook alle stemmen waren. Als je in deze gemeenteraad de grootste fractie wordt, en ik richt me nu tot D66, dan geeft dat extra verplichtingen. Want dan word je geacht te beginnen met het maken van een coalitie. En ik heb persoonlijk meegemaakt dat tot nu toe D66 die taak keurig en integer invult. Wij als VVD zijn uitgenodigd in de coalitiebesprekingen en wij zullen daar proberen mee te werken aan een goed maar eerlijk coalitieprogramma, dat zorg heeft voor onze stad en al haar inwoners. Alle raadsleden die nieuw zijn, zullen het de eerste tijd wel te verduren krijgen. Hoe gaat dat hier? Vervolgens kun je de weg in dit stadhuis niet

vinden. Je weet niet precies waar het toilet zit. Je komt in een gang terecht waarvan je denkt: jeetje, waar ben ik nu terecht gekomen? Vervolgens moet je op maandagavond als laatste het stadhuis verlaten en dan word je geacht de boel op het alarm te zetten. En als je dat dan niet doet, krijg je de volgende dag gewoon op je donder, want dan heb je je schuifje laten zitten. En ik kan u verraden dat het ook aardig is als een partij zijn schuifje al heeft dicht gedaan dat hij weg is, terwijl je weet dat er nog een op het toilet zit, en je zet dan de boel op het alarm. En dat is in dit gemeentehuis voorgekomen. Tot slot aan al degenen die hier nieuw zitten: schaam u niet, vraag als u niet precies weet hoe het moet, als u de procedure niet kent, wij zullen het u niet kwalijk nemen. Op elke vraag die u aan mij of ons stelt krijgt u meteen antwoord. Wij – ik spreek namens alle oudgedienden – zullen onze uiterste best doen om u de eerste weken, maanden te helpen. Het werk zal soms taai zijn, soms moet u heel lang volhouden en ik wil daar tot slot een voorbeeld van geven. In 1603 werd tussen de Grote Kerk, onze Bavo en de Vishal een doorgang dichtgemetseld. In 2010, vanmiddag om half vier, nadat er in onze gemeente ongeveer vijftien à zestien jaar over gepraat was, heb ik met een voorhamer die doorgang opengeslagen. En er komt nu tussen de Vishal en de Grote Kerk opnieuw een doorgang, zodat je op een fatsoenlijke manier de kerk in kunt. Dus u kunt nagaan hoe lang sommige dingen duren. Ik wens u veel succes.

De heer VRUGT: Allereerst vind ik het heel plezierig om recht tegenover u te staan, maar minder plezierig dat ik met mijn rug naar het publiek sta. Ik zat ter hoogte van Merijn in de vorige periode en dit voelt heel onplezierig kan ik u zeggen. Alvast excuus voor de komende vier jaar. Voorzitter, mijn huisarts bekeek eens een vlekje op mijn been en constateerde dat het veroorzaakt was door de beet van een teek, maar dat de vlek wel a-typisch was. Ik antwoordde laconiek dat ik dat wel gewend was aangezien ik altijd nogal a-typisch uit de hoek kom. A-typisch is natuurlijk ook de Actiepartij waarvoor ik nu al voor een tweede periode in de volksvertegenwoordiging ben gekozen bij een uitslag die laat zien dat ook Haarlem zelf een a-typische stad is. Immers, in vergelijking met veel andere steden en gemeenten hebben de Haarlemse kiezers in meer opzichten een afwijkende keuze gemaakt. Waar in andere gemeenten de VVD versterkt werd, verloor deze hier twee zetels. Waar de SP aardig wat verloor, viel dat verlies in Haarlem relatief best mee. Waar een stevige ruk naar rechts in veel gemeenten het beeld is, blijft in Haarlem de linkse meerderheid overeind en kregen, in tegenstelling tot de uitslagen in andere gemeenten, de lokale Wilders-klonen in Haarlem zelfs geen enkele voet aan de grond. Trots ben ik er dan ook op in zo'n mooie en vriendelijke stad te wonen. Wat wel ook nog a-typisch is aan de uitslag van Haarlem is dat de winst die in de rest van het land de zuiver lokale partijen wisten te behalen, ten koste van gevestigde landelijke partijen, zich hier niet liet zien. Immers, waar Partij Spaarnestad zelfs geheel van het stadhuistoneel verdween, wist ook mijn partij, de Actiepartij helaas geen extra zetel of zetels te behalen. A-typisch genoeg was die winst er wel voor de Ouderenpartij en voor een nieuwkomer die zich nog helemaal zal moeten bewijzen, zoals ook wij dat vier jaar geleden hadden te doen. Voorzitter, uiteraard ben ik er bijzonder trots op die ene resterende zetel voor de creatieve en transparante lokale politiek te mogen vertegenwoordigen. En ik spreek mijn dank uit naar de vele Haarlemmers die zich voor de Actiepartij hebben ingezet en zo ook de schaduwraadsleden uit de vorige periode: Mara van Limbeek, Pieter Krop in de eerste helft en natuurlijk Remco Trompetter die zich in de laatste twee jaar keihard heeft ingezet. Met onze twee nieuw te benoemen plaatsvervangers: Jan Baaijens en Inge Crul, samen met die vele andere, in onze a-typisch groeiende partij, heb ik er veel vertrouwen in dat de onafhankelijke stem die onze fractie ter ondersteuning van wijken, organisaties en individuen laat horen, alleen maar steviger zal wortelen in onze mooie stad. Er is dan ook genoeg te doen. Ook vandaag ben ik nog met een mevrouw langs de loketten getrokken, die door de raderen van het systeem gemangeld dreigde te worden. Waarbij ik er verdomd blij mee ben dat ik haar daadwerkelijk heb kunnen helpen. Nu immers de hekken rond het sociale vangnet zich

steeds dichter sluiten, de duimschroeven voor sommigen steeds strakker dreigen te worden aangedraaid in onze verhardende maatschappij, zullen wij met name voor de zwaksten des te harder moeten opkomen. Ook in onze a-typische, maar gelukkig altijd relatief veilige en sociale stad Haarlem. Ik feliciteer met name voormalig oppositiegenoten D66 en GroenLinks met hun stevige overwinning en hoop dat deze raad de komende vier jaar de forse opgave tot bezuinigingen op een dusdanig creatieve en flexibele manier weet uit te werken. Dat we meer met minder weten te doen, zodat vooral de zwakkeren, het groen en al het mooie dat geen stem heeft, ondersteund en gekoesterd zal worden. De Actiepartij zal ook deze periode om dat doel te bereiken, desnoods tegen de Spaarnestroom in blijven varen voor een natuurlijk, humaan Haarlem.

Mevrouw OTTEN: Voorzitter, collega raadsleden. Ook ik sta met trots hier in de gemeenteraad van Haarlem, voor de eerste keer. Een klein begin, maar een trots begin. Ik zal de komende vier jaar mijn verantwoordelijkheid nemen die hoort bij de rol van raadslid. Ik heb er zin in, ben nieuwsgierig en ook wel gezond gespannen. Trots vindt het op de eerste plaats van groot belang dat er snel een coalitie komt. Een coalitie met een goede basis en heldere afspraken. Voor Trots zijn de komende vier jaar stabilisatie van de lokale economie en ontwikkeling van de economie en veiligheid speerpunten waar wij aan willen werken. Dat we de komende vier jaar een sober beleid moeten voeren, is voor iedereen duidelijk. Wel staat Trots voor een goed evenwicht tussen bezuinigingen en een sociaal beleid. Zo mogelijk niet de burger belasten, maar eerst de hand in eigen boezem steken en kijken waar op gemeenteniveau op bezuinigd kan worden. Daarnaast wil Trots onderzoeken hoe de plaatselijke economie ontwikkeld kan worden. Wij denken daarbij aan toerisme en ook aan het mooie Spaarne dat nog ontwikkeld kan worden. Wij vinden dat Haarlem aantrekkelijker moet worden gemaakt voor ondernemers om zich te gaan vestigen. En als laatste staat Trots natuurlijk voor veiligheid. Iedere burger moet zich overal en op elk tijdstip van de dag prettig en veilig voelen in Haarlem. Cameratoezicht en handhaving zijn middelen waarop wij ons gaan richten. Ik heb er zin in, dank u.

De VOORZITTER: Ik zie hier een projector opgesteld en een laptop. En die lens is precies op mijn voorhoofd gericht. Ik ben bang dat er straks een nieuwe coalitie op mijn voorhoofd wordt afgebeeld. Dus ik schuif iets op en geef het woord aan de heer Reeskamp die een voorstelling gaat verzorgen.

De heer REESKAMP: Ja voorzitter, 3 maart – en toen? De kiezer kiest, de nieuwe partijen vermeerderen zich. Er is een andere volgorde en daaruit is gebleken dat D66 in Haarlem de grootste is. De Haarlemse traditie is dan dat we de formatie mogen leiden. Ik kan u vertellen dat die datum van 3 maart al heel lang geleden lijkt. Het is een enorme klus, maar ook een leuke klus. Wat ik hier nu voor u als kersverse raadsleden wil doen, en ook voor de publieke tribune, is een weergave geven wat we de afgelopen weken hebben gedaan en waaraan we hebben gewerkt. Allereerst hebben we op basis van de verkiezingsuitslag op 4 maart een korte informatieronde gemaakt. We hebben alle fracties gevraagd een advies te geven, hoe zij de uitslag duiden. Alle fracties hebben dat gedaan, waarvoor ook veel dank. En uit die adviezen kwam een aantal constanten naar voren. Gezien de uitslag, GroenLinks en D66 de grote winnaars, zeiden alle fracties – op een na – dat wij tot elkaar veroordeeld waren: jullie moeten het doen. Het tweede advies was dat de financiële situatie door de Rijksbezuiniging dreigend is, Wim Catsman heeft het in de vorige situatie een tsunami genoemd. Maak dat leidend in de allereerste afspraken. Het derde advies was dat het betekent dat je de burger pijn zult moeten doen. Zorg daarom voor maximaal draagvlak om dat goed te kunnen uitleggen. Vervolgens hebben wij op 7 maart een eerste ronde gedaan met D66 en GroenLinks. Omdat het advies was dat wij met ons tweeën de bestuurlijke verantwoordelijkheid moeten dragen en omdat we in de vorige periode een oppositierol hadden, hebben we eerst kort met elkaar gesproken en tegen elkaar gezegd dat we die adviezen zullen opvolgen. Wij willen die bestuurlijke verantwoordelijkheid dragen, dus wij zeggen ja. 8 en 9 maart, afgelopen maandag en

dinsdag hebben wij een zogenaamde pre-formatieronde gehouden. Op basis van die adviezen hebben wij uitgenodigd: PvdA, GroenLinks en de VVD. Met deze vier partijen zijn we de eerste gesprekken aangegaan. Aan het eind van de dinsdag om tien uur hebben we over en weer het vertrouwen uitgesproken. Dat we het karwei waar mevrouw Hoffmans aan refereerde, gaan klaren en nog belangrijker: dat we tot een gezamenlijke visie komen. Wat betekent dat vertrouwen? Het is gemakkelijk uitgesproken, maar er moet ook iets onder liggen. Gegeven de opdracht die we van alle fracties hebben gekregen: laat de financiële situatie in eerste instantie leidend zijn, hebben we gezegd dat we uitgaan van het meest pessimistische scenario dat op ons afkomt. Dat wil zeggen dat volgens de Rijksverwachting de economische groei slechts 1% is. Dat betekent dat het Rijk alle gemeenten drie miljard euro extra gaat opleggen en dat betekent dat er 30 à 35 miljoen richting Haarlem op komt. Let wel: 2018 en per jaar. Dit is hoop ik niet de prognose van de zetelontwikkeling van D66 in de komende jaren. Maar dit is wel de harde realiteit, als de economie slechts 1% groeit moeten wij in 2018 jaar in jaar uit 35 miljoen minder uitgeven dan nu het geval is. Dat is een enorme taakstelling voor ons allemaal en ook voor de nieuwe raadsleden. Ja, van die neerbuigende lijn word je vreselijk pessimistisch en denk je dat het allemaal ophoudt. We hebben het dus maar even omgekeerd en gedefinieerd als ombuigingen en een plaatje van de aanvliegroute. Je hebt drie scenario's: je hebt 1% groei, dat is het slechtste scenario, dan moet je 35 miljoen per jaar bezuinigen. Je hebt meer optimistische scenario's die je ook wel eens ziet, maar daar gaan we niet vanuit. We hebben met de vier partijen uitgesproken dat we vooralsnog het meest pessimistische scenario hanteren, want dat is realistisch. Dat betekent niet dat als in de komende periode blijkt dat de economie zich de komende tijd zo ontwikkelt dat we een meer optimistische lijn kunnen aanhouden, dat we dan niet ook een aantal taakstellingen die ook pijn kunnen betekenen voor de burgers in de stad, dat we die niet naar beneden bijbuigen. Dat betekent dat er mogelijk, afhankelijk van de economische ontwikkeling, halverwege al een zekere financiële ruimte gaat ontstaan waar we overigens nog geen afspraken over hebben gemaakt. Waarvan we wel hebben afgesproken, voor een deel gaan we taakstellingen afpellen, dus niet doorvoeren. Een deel gaan we gebruiken om de vaste schuld af te lossen. Dit is een van mijn laatste plaatjes. Let wel: de feitelijke besparingen die doorgevoerd moeten worden, is die rode lijn. Het allerbelangrijkste is, en daar kiest deze combinatie van vier partijen dan ook voor, om ambtelijk en bestuurlijk en ook hier in de raad, dit op het spoor te zetten om in ieder geval die aanvliegroute naar 2014 goed en verantwoordelijk te doen. Want als je dat niet doet, nemen niet wij als raad beslissingen, maar neemt de tijd straks beslissingen. En op de tijd heeft helaas niemand invloed. Wat gaan we de komende tijd doen: uiteraard uitdiepen. Die harde noten waar mevrouw Van der Molen het over had: die gaan we kraken. Want die zijn er, daar hebt u helemaal gelijk in. We moeten ervoor waken dat we niet alleen gaan boekhouden. Dit is een gortdroog verhaal, maar ik vind het belangrijk, ook namens de vier toekomstige coalitiepartners, dat ik dit hier neerzet. We moeten nieuw beleid vinden. Niet door de geldkraan open te draaien, maar door heel innoverend naar de bestaande processen te kijken. Kunnen we het beter doen zonder dat de burger daar wat of al te veel van merkt? We gaan werkgroepen in het leven roepen, want u weet in de politiek: the devil is in the details. We gaan de overdrachtdossiers bestuderen en we gaan werken aan het gemeenschappelijke doel. Een landmark aan de horizon, een visie. Dit is de stand van zaken nu, we gaan hard door met werken. Zo ver zijn we.

De VOORZITTER: Dank u wel meneer Reeskamp. Is er iemand die hierop wil reageren? Dat is niet het geval. Goed, dan gaan we zo langzamerhand afronden. Ik wil graag melden dat het de bedoeling is dat we een mooie foto maken met de hele nieuwe raad. We gaan dat doen in de Gravenzaal. De mensen op de tribune kunnen rustig blijven zitten, wij gaan weliswaar weg....

Er zijn nog bloemen, die zetten we straks in de refter en dan mogen de raadsleden straks een bosje meenemen. En dan kom ik tot een afsluiting: ik wil iedereen in de raad die nieuw benoemd is een hele productieve periode toewensen. Het is een verantwoordelijke taak, maar je kunt er ook ontzettend veel plezier aan beleven. Ik hoop dat dat op een goede en constructieve manier gaat. Daar zien we nu al de eerste tekenen van dus dat is hartstikke goed. Ook heel veel succes met de onderhandelingen en het tweekoppige college achter deze tafel zal ondertussen het schip op koers houden.

Sluiting van de raadsvergadering om 20.40 uur

Vastgesteld in de vergadering van

De griffier,

De voorzitter,

mr. B. Nijman

mr. B.B. Schneiders